

El guanyador més odiat

Donald Trump té guanyada la nominació republicana, però els seus enemics del mateix partit podrien muntar-li una candidatura presidencial alternativa, que afavoriria Hillary Clinton.

Reportatge de Miquel Payeras

La situació no pot ser més bona per a la demòcrata Hillary Clinton. No té encara la nominació, però és gairebé impossible que el seu contrincant, Bernie Sanders, li guanyi la cursa. Ella i el seu equip en són perfectament conscients. Saben que tindrà la majoria absoluta dels delegats abans d'arribar a la Convenció Nacional i, sobretot, que el conclave demòcrata serà una demostració d'unitat i de suport absolut a la candidata a la presidència. Exactament el contrari que està passant en el camp conservador, en el qual es palesen les profundes diferències entre el segur candidat, Donald Trump, i una part important de representants del Partit Republicà. Els estratèges demòcrates donen per fet que per això, si no canvien molt les coses, Clinton tindrà assegurada la Casa Blanca. Una possibilitat que sembla aixecar menys temor entre alguns republicans que el fet que el magnat sigui el candidat del seu partit.

Contra Trump

"No estic preparat per donar suport a Donald Trump", va dir fa dues setmanes el líder republicà i president de la Cambra de Representants (la dels diputats), Paul Ryan. Lindsey Graham, senador

republicà de Carolina del Sud: "No pens anar en la direcció que ens vol portar [Trump] perquè és anar cap a l'abisme". Jeb Bush, ex-aspirant republicà a la nominació i ex-governador de Florida: "Trump no és consistent i no li donaré suport"; per cert que el seu germà i son pare, els expresidents George W. i George H. W., respectivament, tampoc no donaran suport al candidat, tot i que s'abstindran de fer comentaris negatius sobre el ric polític, segons va dir un portaveu autoritzat. I això va ser als mitjans de comunicació per recordar que, com que sempre havien fet costat als anteriors candidats republicans, queda clar que no en volen saber res, de Trump.

És cert, tanmateix, que també hi ha dirigents republicans que, a pesar d'haver fet declaracions crítiques contra el magnat durant la cursa per a la nominació, ara les fan de concòrdia, apel·lant a la unitat del partit per derrotar l'adversària demòcrata. És el cas del president del Comitè Nacional Republicà, Reince Priebus: "Serà nominat candidat i tots ens hem d'unir i centrar a guanyar Hillary Clinton". Mitch McConnell, líder del grup conservador del Senat: "Em vaig comprometre a donar suport al candidat que guanyés, i així ho faré amb Donald

Trump". Però no són la majoria i, sobretot, són suports freds, sense entusiasme, forçats per les circumstàncies.

Destacades figures conservadores en contra, d'altres dirigents pocs favorables i alguns que es mostren senzillament resignats a donar-li suport encara que no els agradi. Aquest és el panorama que terroritza el Partit Republicà. Alguns dels seus representants han llançat la idea de forjar una candidatura independent per presentar-se a les eleccions presidencials. Encara que sembli una bogeria, així que passen els dies es comenta cada cop més en els mitjans de comunicació com una opció versemblant.

Entre el dilluns dia 9 i el dimecres dia 11 de maig els principals diaris dels Estats Units, i també alguns mitjans internacionals, es feien ressò de la dra-

màtica situació en la qual està immersa la formació conservadora. “El Partit Republicà és mort”, titulava l’editorial de *Los Angeles Times*. Així de clar i contundent. Per a aquest rotatiu la victòria de Trump ha partit en dos el poderós partit conservador, cosa que fa impossible no sols que guanyi l’elecció presidencial sinó ni tan sols que pugui evitar el cisma. No és menys dur *The New York Times*, per a qui el contundent triomf del magnat “condemna el partit a un bon grapat d’anys de crisi” ja que, al seu parer, perdrà davant Clinton, ell es retirarà a ca seva però deixarà rere seu la formació republicana “destrossada”. Un dels seus analistes, Max Boot, relacionat amb posicions conservadores moderades, instava els republicans a fugir de Trump: “És un demagog ignorant que

trafica amb insults racistes i misògins, amb teories de la conspiració boges, que impulsa el proteccionisme, l’aïllament... El risc que Trump pugui guanyar [la presidència], per remota que sigui la possibilitat, representa la major amenaça per a la seguretat nacional dels Estats Units”. Tampoc *The Washington Post* es mostrava diplomàtic: “Els republicans que li donen suport haurien d’entendre que s’estan unint a un home vulgar que està trencant el partit”...

Totes aquestes crítiques són poca cosa comparades amb el que vol la plataforma anomenada *Conservatives Against Trump* –‘conservadors contra Trump’–, creada per destacats quadres dirigents republicans, el sentit profund de la qual no cal explicar i que ara, segons els diaris citats, està explorant les

Donald Trump ha guanyat la nominació aconseguint la majoria absoluta dels delegats republicans, però destacats representants del mateix partit pensen de muntar-li una candidatura presidencial alternativa que afavoriria Clinton.

possibilitats de crear una tercera candidatura a la presidència, independent dels dos grans partits.

A ningú se li escapa que les opcions reals de victòria d’una operació com aquesta tendeixen a zero: “Un candidat d’un tercer partit té molt poques possibilitats de ser elegit”, declarava a BBC-World Daniel Schlozman, de la Universitat John Hopkins, especialista en història política del país. Les raons que fan quasi impossible el triomf d’un candidat al marge dels partits republicà i demòcrata es troben tant en la tradició com en el sistema d’elecció indirecta i en el fet que la campanya presidencial és extremadament mediàtica i el tercer candidat seria molt poc conegut en relació amb Trump i Clinton.

Però la idea continua essent valorada, a pesar de les dificultats. Segons la ràdio i televisió pública britàniques un nombre desconegut però “important” de governadors, membres de les cambres legislatives estatals, de les corporacions locals, congressistes i senadors republicans es prenen seriosament l’opció. No per intentar guanyar la presidència a través d’una candidatura conservadora independent, que saben que no és possible, sinó per evitar que el seu nom es vegi relacionat amb l’odi magnat. Segons aquesta interpretació, creuen que si no es desmarquen ara de Trump ho pagaran a les següents eleccions legislatives, locals i estatals. “Són conscients que, si es veuen obligats a fer campanya per Trump, això els pot costar la seva pròpia futura elecció”, diu la BBC-World. És cert que una decisió d’aquesta mena els faria ser recordats, tal com manifestava al mateix mitjà Julian Selinzer, professor de la Universitat de Princeton, “per haver facilitat una presidència demòcrata”, però també és vera, assegura la BBC, “que és una cursa [presidencial] tan rara que per a molts dirigents republicans donar suport a un tercer candidat que quasi amb tota certesa perdrà és una alternativa menys intolerable que deixar-se fer una foto acompanyats de Donald Trump”. •